

LEGE nr. 3 din 26 martie 1970

privind regimul ocrotirii unor categorii de minori

EMITENT • MAREA ADUNARE NAȚIONALĂ

Publicat în MONITORUL OFICIAL nr. 28 din 28 martie 1970

Data intrării în vigoare 12-05-1970

Abrogat de Articolul 47, Capitolul 8 din ORDONANȚA DE URGENȚĂ nr. 26 din 9 iunie 1997 la data 24-07-1998

Capitolul 1

Articolul 1

Ocrotirea potrivit prezentei legi, se acordă minorilor;

- a) ai căror părinți sînt decedați, necunoscuți sau în orice altă situație care duce la instituirea tutelei, dacă nu au bunuri sau alte mijloace materiale proprii, nu exista persoane care au fost obligate sau care pot fi obligate să-i întrețină;
- b) care, fiind deficienți, au nevoie de o îngrijire specială ce nu le poate fi asigurată în familie;
- c) a căror dezvoltare fizică, morală sau intelectuală ori a căror sănătate este primejduită în familie;
- d) care au savîrsit fapte prevăzute de legea penală, dar nu răspund penal sau sînt expuși să savîrsească asemenea fapte ori ale căror purtări contribuie la raspîndirea de vicii sau deprinderi imorale în rîndul altor minori.

Articolul 2

(1) - Minorii prevăzuți în art. 1 lit. a, precum și minorii a căror sănătate este primejduită în familie, pot fi dați în plasament familial unei familii - soț și soție - sau unei persoane care consimte la aceasta și care prezintă condițiile morale, materiale și sanitare necesare.

(2) - Plasamentul familial se face cu încuviințarea părinților sau tutorelui de către comitetul executiv al CPJ sau al municipiului București prin organul de asistență socială.

(3) - Familia sau persoana care primește un minor în plasament familial îi asigură acestuia întreținerea, precum și celelalte condiții necesare creșterii și educării sale, potrivit celor hotărîte de părinți sau tutore. Ea are dreptul la o alocație de întreținere a minorului, al cărei cuantum se stabilește de Consiliul de Miniștri.

Articolul 3

(1) - În cazul în care privitor la minorii arătați în articolul precedent nu a fost posibil să se ia măsura plasamentului familial, precum și în cazul în care dezvoltarea fizică, morală sau intelectuală a minorului este primejduită în familie, comisia pentru ocrotirea minorilor poate hotărî încredințarea lui unei familii ori unei persoane, cu consimțămîntul acesteia.

(2) - Familia sau persoana căreia i s-a încredințat minorul, în condițiile prezentului articol, are față de acesta drepturile și îndatoririle ce potrivit legii revin părinților privitor la persoana minorului și beneficiază de alocația ce se acordă în cazul plasamentului familial.

Articolul 4

Ministerul Muncii va stabili criteriile în baza cărora alocația de întreținere se reduce ori nu se mai plătește, dacă cei care primesc în plasament familial sau le sînt încredințați minori au, potrivit legii, obligația să-i întrețină.

Articolul 5

(1) - În vederea creșterii, educării și pregătirii școlare și profesionale a minorilor deficienți, precum și a minorilor arătați în art. 1 lit. a și c, dacă față de aceștia din urmă nu s-a putut lua nici una din măsurile prevăzute în articolele precedente, comisia pentru ocrotirea minorilor poate dispune încredințarea lor, după caz, uneia din următoarele instituții de ocrotire:

- a) leagane pentru copii în vîrstă de pînă la 3 ani;
- b) case de copii pentru preșcolari și școlari;
- c) grădinițe, precum și școli generale și licee de cultură generală pentru deficienți recuperabili;
- d) școli profesionale și licee de specialitate pentru deficienți recuperabili;
- e) cămine școlare și cămine atelier pentru deficienți, parțial recuperabili;
- f) cămine pentru deficienți, nerecuperabili.

(2) - Instituțiile de ocrotire prevăzute în alin. 1 lit. d și e funcționează în subordinea Ministerului Muncii, iar celelalte în subordinea comitetelor executive ale CPJ ori al municipiului București.

(3) - În școlile profesionale prevăzute în alin. 1 lit. d pot fi primiți și minori deficienți recuperabili care din diferite motive au întrerupt învățământul obligatoriu de cultura generală, dacă au depășit vârsta de 14 ani.

Articolul 6

(1) - Când împrejurările care au determinat luarea uneia din măsurile de ocrotire s-au schimbat, comitetul executiv al CPJ sau comisia pentru minori, după caz, o poate revoca sau înlocui cu alta măsură, ori poate dispune schimbarea familiei sau persoanei la care se afla minorul.

(2) - Dispozițiile alineatului precedent se aplică și în cazurile în care încredințarea minorului a fost dispusă prin hotărâre judecătorească definitivă, cu excepția acelor în care luarea măsurii de ocrotire rămîne, potrivit codului familiei, în competența instanțelor judecătorești.

Articolul 7

(1) - Intrarea în casele de copii, în școlile generale pentru deficienți recuperabili, în căminele școala pentru deficienți parțiali recuperabili, precum și plasamentul familial și măsura încredințării, cu plata alocației de întreținere, durează pînă la absolvirea învățământului obligatoriu.

(2) - În cazul în care după absolvirea școlii generale, acela față de care s-a luat măsura de ocrotire se pregătește prin ucenicie la locul de muncă ori își continuă studiile într-o formă de învățământ de zi, el rămîne, dacă consimte, în îngrijirea instituției de ocrotire, a persoanei sau familiei căreia i-a fost încredințat sau la care a fost dat în plasament familial, cu dreptul la plata alocației de întreținere pentru perioadele în care nu primește o altă formă de întreținere din partea statului sau a unei organizații obștești, pînă la terminarea uceniei sau a studiilor, dar fără a depăși vârsta de 25 ani.

(3) - Dacă la data absolvirii școlii generale minorul este incapabil de muncă sau nu s-a încadrat în munca din alte motive temeinice, durata măsurii de ocrotire precum și plata alocației de întreținere se prelungește pînă la încetarea motivului pentru care minorul nu s-a încadrat în munca, dar fără a depăși vârsta de 18 ani.

(4) - Internarea minorului într-un cămin pentru deficienți nerecuperabili durează pînă la majorat.

Articolul 8

(1) - Fața de minorii arătați în art. 1 lit. d, comisia pentru ocrotirea minorilor poate lua una din următoarele măsuri educative:

a) supravegherea deosebită;

b) internarea într-o școală specială de reeducare care funcționează în subordinea Ministerului Muncii.

(2) - Supravegherea deosebită constă, potrivit condițiilor stabilite de Comisia centrală pentru ocrotirea minorilor, în lăsarea minorului în grija părinților sau a tutorelui, punîndu-li-se în vedere ca au îndatorirea de a-l supraveghea îndeaproape în scopul îndreptării sale. Măsura supravegherii deosebite durează pînă la îndreptarea minorului, dar nu mai puțin de 1 an și fără a se depăși vârsta de 18 ani.

(3) - Măsura internării într-o școală specială de reeducare se ia pe timp nedeterminat, față de minorul în vîrsta de cel puțin 10 ani, atunci cînd se apreciază ca măsura supravegherii deosebite nu ar fi eficientă pentru îndreptarea minorului sau în cazul în care, deși i s-a aplicat măsura supravegherii deosebite, aceasta nu a dat rezultate urmărite. Internarea într-o școală specială de reeducare nu poate fi dispusă față de minorii deficienți, aceștia urmînd a fi încredințați instituțiilor de ocrotire corespunzătoare.

Articolul 9

(1) - La cererea școlii speciale de reeducare comisia pentru ocrotirea minorilor poate dispune, privitor la minorul care da dovada de îndreptare înainte de împlinirea vîrstei de 18 ani, înlocuirea internării prin supraveghere deosebită.

(2) - În cazul în care minorul internat într-o școală specială de reeducare nu a dobîndit pînă la majorat o calificare profesională, comisia în a carei rază teritorială se afla școala poate aproba, la cererea conducerii școlii și cu consimțămîntul elevului, rămînerea acestuia în școala pînă la obținerea calificării, dar fără a depăși vârsta de 20 ani. Dacă la împlinirea vîrstei de 18 ani elevul urmează învățământul liceal, se aplică în mod corespunzător dispozițiile art. 7 alin. 2.

Articolul 10

(1) - Consiliile populare județene și al municipiului București organizează centre de primire unde sînt trimiși, în caz de nevoie, minorii în vîrsta de peste 3 ani, pînă la trecerea lor într-o altă instituție de ocrotire sau pînă la luarea unei alte măsuri în privinta lor.

(2) - Minorii vor fi primiți în centrele de primire sau, după caz, în leagane pentru copii pe baza hotărîrii comisiei pentru ocrotirea minorilor în a carei rază teritorială au fost gasiti sau descoperiți, iar în caz de urgență la cererea organelor militiei sau a autorității tutelare, comisia urmînd însă a se pronunța de îndată.

Articolul 11

(1) - Instituțiile de ocrotire funcționează potrivit regulamentelor emise, corespunzător caracterului instituției, de Ministerul Sănătății, Ministerul Învățământului sau Ministerul Muncii. Fiecare din aceste ministere va emite

regulamentul de consultarea celorlalte, a Consiliului de Stat pentru Economia și Administrația Locală, a UTC și a Consiliului Național al Femeilor.

(2) - Comitetele de femei au dreptul să exercite controlul obștesc în toate instituțiile de ocrotire.

Capitolul 2

Articolul 12

Pe lângă comitetele executive ale consiliilor populare județene și al municipiului București se organizează comisii pentru ocrotirea minorilor, avînd următoarele atribuții:

- a)** iau, cu privire la categoriile de minori prevăzute în art. 1, măsurile de ocrotire corespunzătoare, cu excepția plasamentului familial;
- b)** urmăresc dezvoltarea minorilor față de care s-au luat măsuri de ocrotire și examinează plingerile și cererile acestora, sesizînd, dacă este cazul, instituțiile de ocrotire sau organele cărora le sînt subordonate.

Articolul 13

(1) - Comisia pentru ocrotirea minorilor se compune din secretarul CPJ ca președinte, din cîte un delegat al direcției pentru probleme de muncă și ocrotiri sociale, inspectoratul școlar, direcției sanitare, direcției pentru administrația locală de stat, inspectoratului militiei, organelor județene sau municipiului București ale sindicatelor, UTC și organizației de femei, precum și din doi părinți care au dovedit, în creșterea copiilor lor, o grija deosebită.

(2) - Componenta comisiei se stabilește prin decizie de către comitetul executiv al CPJ sau al municipiului București.

Articolul 14

(1) - Comisia competența să soluționeze cauza este aceea în a carei raza teritorială se afla localitatea unde domiciliază minorul, dacă legea nu prevede altfel.

(2) - Comisia soluționează cauza în termen de cel mult 30 de zile de la data sesizării.

(3) - În fața comisiei vor fi chemați părinții sau tutorele, minorului care a împlinit vîrsta de 10 ani, precum și orice persoane care pot da relații în cauză; minorii prevăzuți în art. 1 lit. b vor fi chemați numai dacă prezenta lor este necesară.

(4) - Dacă minorii prevăzuți în art. 1 lit. d nu se prezintă, se va cere sprijinul organelor militiei.

(5) - Dacă, fără motive temeinice, persoanele chemate nu se prezintă, comisia are dreptul să le aplice o amendă de la 25 la 250 lei, putînd în cazuri justificate să dispună reducerea sau scutirea de amendă.

Articolul 15

(1) - Comisia se constituie valabil cu majoritatea membrilor ei și dacă printre cei prezenți se afla pe lângă președinte, delegații direcției pentru probleme de muncă și ocrotiri sociale, inspectoratului școlar și direcției sanitare. Prezenta delegatului inspectoratului militiei este obligatorie atunci cînd comisia examinează cauze privind minorii prevăzuți la art. 1 lit. d. Hotărîrile comisiei se iau cu majoritatea voturilor membrilor care o alcătuiesc.

(2) - Ședințele comisiei nu sînt publice. Comisia poate admite să fie de față și alte persoane decît cele chemate, dacă apreciază ca prezenta lor este utilă.

Articolul 16

(1) - Hotărîrea comisiei se comunică, după caz părinților, sau tutorelui, familiei ori persoanei căreia minorul i-a fost încredințat, procurorului și autorității tutelare, precum și minorului, dacă acesta a împlinit 14 ani.

(2) - Dacă s-a dispus încredințarea minorului unei instituții de ocrotire, hotărîrea se comunică și acestuia.

(3) - În cazul în care s-a aplicat o amendă ori s-a dispus obligarea la plata contribuției sau suportarea de către minor a cheltuielilor necesare ocrotirii sale, o copie a hotărîrii se comunică, în vederea executării, organului financiar al comitetului executiv al consiliului popular de la domiciliul celui obligat la plata.

(4) - Hotărîrile comisiei sînt executorii.

(5) - În cazul în care exista opunere la executarea unei hotărîri, o copie a acesteia se va comunica organelor militiei în vederea executării.

Articolul 17

(1) - Împotriva hotărîrilor comisiei pentru ocrotirea minorilor, cu excepția acelor prin care s-a aplicat o amendă, persoanele și organele prevăzute la art. 16 alin. 1 pot face contestație în termen de 5 zile de la comunicare, la judecătoria în a carei raza teritorială domiciliază minorul.

(2) - Judecătoria soluționează contestația în termen de cel mult 15 zile de la data sesizării, cu citarea organelor și persoanelor arătate în art. 16 alin. 1, dispozițiile art. 15 alin. 2 și art. 16 alin. 3 fiind aplicabile. Cauzele se judecă în complet format dintr-un judecător și doi asesori populari, desemnați dintre asesorii care, au părinți, au dovedit în creșterea copiilor lor o grija deosebită. Participarea procurorului este obligatorie.

(3) - Hotărîrile pronunțate sînt definitive.

Capitolul 3

Articolul 18

- (1) - Cheltuielile necesare pentru ocrotirea minorilor în instituții de ocrotire, precum și plata alocației de întreținere a minorilor se face de la bugetul statului.
- (2) - Baremurile de dotare a instituțiilor de ocrotire precum și cele de echipament pentru minorii internați în aceste instituții, se stabilesc, după caz, de Ministerul Sănătății, Ministerul Învățământului sau Ministerul Muncii cu acordul Ministerului Finanțelor.

Articolul 19

- (1) - Persoanele care, potrivit legii, au datoria de a întreține pe minorii cărora li se asigura ocrotire în condițiile legii de față, vor fi obligate prin hotărârea organului care a luat măsura de ocrotire să verse lunar statului o contribuție, pe tota perioada cât durează măsura de ocrotire; în cazul minorilor internați în școli profesionale pentru deficienți recuperabili, se aplică normele privind învățământul profesional.
- (2) - Quantumul contribuției se stabilește potrivit prevederilor codului familiei, în funcție de venitul mediu realizat în ultimele 6 luni, anterioare obligării la plată, iar pentru membrii CAP în funcție de venitul realizat în anul precedent acestei date; în cazul schimbării împrejurărilor, quantumul contribuției poate fi modificat.
- (3) - Minorul care are pensie de urmaș sau alte venituri suportă cheltuielile necesare asigurării ocrotirii sale. Quantumul lor se stabilește prin hotărârea organului care a luat măsura de ocrotire, pe baza normelor emise, după caz, de Ministerul Sănătății, Ministerul Învățământului sau Ministerul Muncii, cu acordul Ministerului Finanțelor.

Capitolul 4

Articolul 20

- (1) - Pentru îndrumarea și coordonarea activității de ocrotirea minorilor se instituie o comisie centrală care va funcționa la Ministerul Muncii.
- (2) - Comisia centrală se compune dintr-un adjunct al ministrului muncii, ca președinte, din specialiști delegați de Ministerul Sănătății, Ministerul Afacerilor Interne, Ministerul Învățământului, Ministerul Justiției, Comitetului de Stat pentru Economia și Administrația Locală, Procuratura Generală, UGSR, UTC, Consiliul Național al Femeilor și Consiliul Național al Organizației Pionierilor, precum și din alți specialiști. Componenta comisiei se stabilește prin ordinul Ministerului Muncii.
- (3) - Comisia centrală va putea aproba organizarea de comisii pentru ocrotirea minorilor pe lângă comitetele executive ale consiliile populare municipale, ale sectoarelor municipiului București, orașenești și comunale, stabilindu-le competența materială și teritorială; membrii acestor comisii vor fi desemnați de comitetul executiv al CPJ sau al Municipiului București, dispozițiile art. 13 fiind aplicabile în mod corespunzător.
- (4) - În scopul aplicării unitare a dispozițiilor legale, comisia centrală poate da îndrumări comisiilor pentru ocrotirea minorilor.
- (5) - Hotărârile comisiei centrale se iau cu majoritatea membrilor ei.

Capitolul 5

Dispoziții speciale și finale

Articolul 21

Acele procedurale în legătură cu aplicarea dispozițiilor prezentei legi sînt scutite de orice taxă.

Articolul 22

Minorii neînfractori aflați în institutele speciale de reeducare ale Ministerului Afacerilor Interne pe baza unei hotărâri judecătorești vor fi menținuți în aceste institute, dispozițiile prezentei legi privind durata măsurii, înlocuirea acestora și rămînerea în continuare în școlile speciale de reeducare fiind aplicabile.

Articolul 23

Dispozițiile privitoare la alocația cuvenită în cazul în care minorul este încredințat unei familii sau persoane, la determinarea contribuției la cheltuielile necesare ocrotirii minorului, precum și la comunicarea hotărîrii prin care s-a dispus încredințarea minorului, se va aplica și în cazurile în care această măsură este luată de instanța judecătorească, în aplicarea prevederilor codului familiei.

Articolul 24

Cauzele privitoare la minorii aflați în situațiile prevăzute la art. 1, pendinte în fața judecătorilor, se trimit spre soluționare comisiilor pentru ocrotirea minorilor competente. Cauzele în care s-a pronunțat o hotărîre judecătorească nedefinitivă se soluționează de tribunale, potrivit dispozițiilor prezentei legi.

Articolul 25

- (1) - **Hotărîrea nr. 809/1954** privind ocrotirea copiilor rămași fără părinți sau lipsiți de posibilitatea de a fi crescuți în familie, art. 104 din codul familiei, **art. 8 alin. 3 din Decretul nr. 285/1960** privind acordarea alocației de stat pentru copii, HCM nr. 106/1965 privind organizarea și funcționarea învățământului de cultură generală pentru copii cu deficiențe senzoriale, fizice și intelectuale, precum orice alte dispoziții contrare se abroga.

(2) - Dispozițiile prezentei legi intră în vigoare după 45 zile de la publicare.

C.T.C.E. Piatra Neamt